

EHRENSTRÖM, ANDERS

Tilförlåtelige botemedel emot frosza och rödsot, efter riksens höglofl. ständers approbation och beslut, upgifne af Anders Ehrenström. Riksens menige allmoge, tilskrifwes detta med trogen önskan af de

Stockholm
1757

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> eller boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

EHRENSTRÖM, A.

Med
Ehren
(Vas)

1700 - 1829

1757.

Sv. Samt.
Med.
Epidem.
(Br.)
1700-1829

J. H. N.

Tillförlätelige Botemedel

Emot

Strofa och Rödsof,

Efter

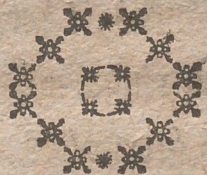
Rikssens Höglof. Ständers

Approbation och Beslut,

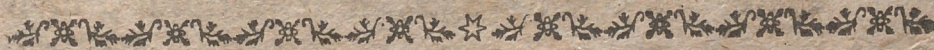
Uppgifne

af

ANDERS EHRENSTRÖM.

Rikssens menige Allmoge, tillskrifves detta med trogen
önskan af Den Aldrahögstas nådiga beskydd
och allrådens välsignelse.

Stockholm,

Tryckt hos LORENTZ LUDVIG GREFING 1757.

Imprimatur
N. VON OELREICH.

Öretal.

Swad som föränlatit Rikens Höglofl. Ständer, at belöna mig, för dessa efterföljande Botemedels upgifwande och beskrifning, äro i synnerhet twenne omständigheter: Först den allmänna önskelige wårkan de hafwa, genom några hundrade rön bekräftad, hwar af ej et enda mislyckats, och sedan den nytta som däraf förwäntas, i det, at så medelst tusende Menniskjors hälsa med ringa möda och snart sagt ingen kostnad, kan botas och återställas, hwilkas lif af bemälte tårande sjukdomar oftast förspillas, til allmän saknad och förlust.

Saken behöfwer i öfrigit, intet förespråk; utan jag önskar alla mina Landsmän, under Himmelens wård styrka, hälsa och krafter!

Emot

Emot Gråka.

Saf Spindelwaf som förut är wäl ränsad ifrån Flugor och allahanda swarta kulor som plåga däruti finnas, hopwecklas så mycket, som til en Habelnöts storlek, sedan tages, fint sönderstött Alpebark en helt liten Knisudd, lika mycket Alpebark och Alebark, hwilka wäl tilsammanblandas. Swarwid märkes at barken måste wara af den finaste näst intil trädet och bör aftagas uti sakwe tiden, hwarefter, sedan yttre eller gröfre barken blifwit wäl affskalad, det tvorkas i wädret, dock utan Solens tilhjelp til des den blifwer så torr, at den i en ren Mortare kan wäl sönderstötas til pulstwer: här til lägges så mycket Rabarber, som hwardera af den sönderstötte barken, eller en liten Knisudd, och lägges altsammans in uti den hopwecklade spindelwafwen, samt gifwes den siuka uti et halft Skedblad ljuumt dricka, sedan den siuke först trenne gånger frusit, och då Frokan sierde gången börjar kånas i kroppen. Härwid måste noga i acfttagas at altsammans på en gång nedswäljes utan at söndertuggas, och kan sedermera den siuka under det Febren påstår tilläras, at 4 å 5 gånger så laska sig med et halft Skedblad ljuumt swagdricka högst 3 å 4 minuter emellan. Skulle den siuke hafwa swårt före, at på en gång nedswälja en så stor kula, som detta läkemedel är, kan detsamma delas i 2:ne eller 3:ne mindre kulor, dock at de allesammans på en gång intagas. När detta botemedel således blifwit brukat, hölges så mycket kläder på den siuka, at han kommer at ligga ganska warmt, så länge och intil des den påföljande hertan och swettningen, samt hufvudvärken aldeles upphört. Och enär den siuke sedermera til hälsan blifwit återstald, måste han på 14 dagar, hålla sig ifrån kusten, inne uti et warmt rum, samt emedlertid icke äta någon sårskiff eller mjölkmat.

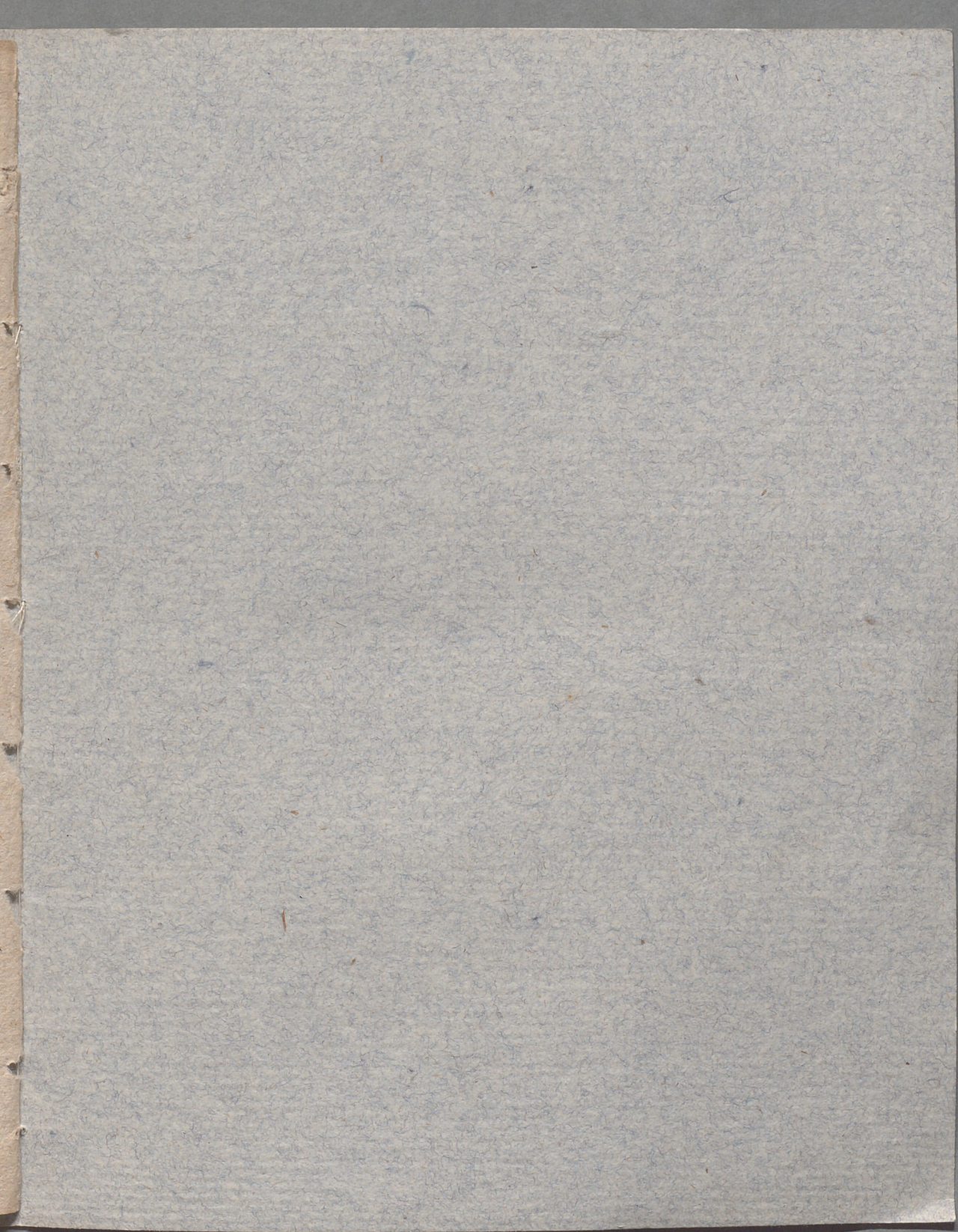
Ehuru genom mångfaldiga försök, af hwilka icke et enda mislyckats, man äger den fulla öfvertygelse, at icke något mera påliteligt botemedel, än detta emot Frokan gifwes, kunde likwäl hända, at det samma icke strart gjorde all önskelig wä kan, enär kroppen jämte Frokan är ansatt af flere swåra siukdomar, då andra tjenelige läkemedel böra förut brukas, såsom i fall den siuke är plågad af förstoppning, gifwes honom dagen förut ifrån $\frac{1}{2}$ til 2 Lod Engelskt salt, efter des krafter och ålder, hwilket när det giordt sin behöriga wärkan, kan den siuke sedermera nyttja det beskrefne Botemedlet.

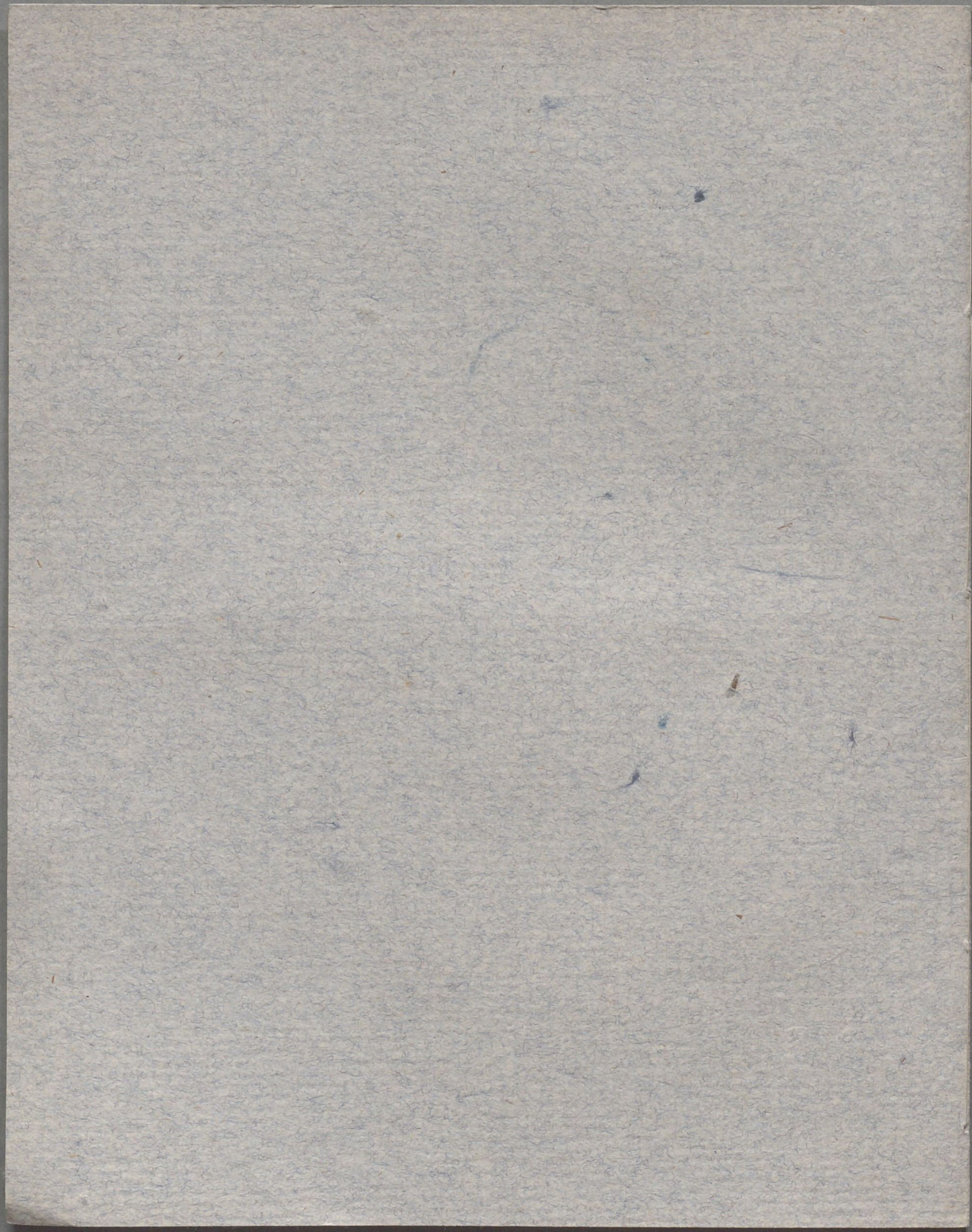
Emot Rödsoth.

Så snart tecken til denna sjukdom kännes, hwilket sker medelst knipningar uti magen, af swära trängningar til stols, utan at därå följer särdeles värckan, intages twänne lagom knifsuddar Rabarber, sedan tages med en örnsked, eller i brist däråf med en därtil gjord träpinna så mycket örns-wax som på twenne personer står at drhålla, hwilket tillsammans ungefärl. utgör så mycket som en hwit ört; sedermera gifwes Moskott ganska fint, och blandas så tilhopa med örns-waxet, at altså rmans blifwer så hårdt som möjligt är. Af denna deg göres därpå 3 à 4 kulor til storlekt som en lagom hwit ört. Så snart det intagne Pulvret gjordt värkan, och den siuka sådt öppet lif. (Hwarvid i acct tages at därest Naturen är så stark at intet de intagne twenne knifsuddar Rabarbara, skulle kunna åstadkomma stolgång, måste ännu lika mycket Rabarbara intagas uti et skjedblad swagdricka eller i brist däråf kallt watten) lägges en af kulorne uti et half skjedblad rent watten och gifwes den siuke, och fullföljes med de öfriga kulornes intagaande på lika sätt, en fierdedels timma emellan hwardera. Emedlertid kokas en gröt af et halft stop rena korngryn, uti så mycket watten som därtil fordras, och då denne gröt är wäl kokad, lägges däruti så stort stycke gult wax som et fullkomligt höns-ägg, och kokas samt omröres sedan til des waxet är söndersmält och med gröten wäl sammanblandat, hwarefter tillsammans tages af elden och röres med en träsked at det blifwer ljunt, då den siuka däråf en timma efter det, den sista kulan intogs, åter några skedar i sänder, och fortfar därmed så länge och til des swedan af knipningarne åstannat. Skulle emot förmodan durklopp eller (som gemene man säger) utsåt, än wilja wisa sig, så tages et ark fint hwoitt papper och samman lägges, samt med en wass knif fint sänderstjäres, och kokes uti et stop söt mjölk tillika med en fierdedels stång rödt fint sönderstött Lack, et skjedblad ganska fint raspat Hjorthorn, och et skjedblad hwoit stärkelse; alt detta kokas til des det blifwer som en tunn gröt, hwarefter gjutes et skjedblad Bom- eller Lin-Olja uti gröten samt sedan wäl omröres, til des allsammans blifwer ljunt, hwarpå den siuka gifwes at sta två högst tre skedblad hwar femte timma, men aldeles icke mera, emedan detta mos stoppar för mycket om det til öfwerflöd brukas.

1773 * * * 1773

www.books2ebooks.eu